

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTIDA KO'NGILOCHAR TADBIRLAR

Naziraxon Abdurahimova

Farg'ona viloyati O'zbekiston tumani

13-DMTT tarbiyachisi

Annotatsiya: *Barcha ota-onalar o'z farzandlarini yoshligidan rivojlantirishlari kerakligini biladilar va o'z farzandlarini tengdoshlaridan ko'ra yaxshiroq, aqli, kuchli bo'lishlarini xohlashadi. Holbuki, onalar va onalar doimo o'yin-kulgi va dam olish ssenariylarini kashf qilishga tayyor emaslar. Shuning uchun bolalarning o'yin-kulgisi (bog'chada) eng ishonchli va organik hisoblanadi.*

Kalit so'zlar: *Bog'cha, bolalar, o'yinlar, his hayajonlo daqiqalar, kundalik dasturlar, musiqiy va badiiy faoliyat.*

Bolalar bog'chasida bolalar uchun o'yin-kulgilar chaqaloqlarni hayratga solish, ularga quvonch, kulgili va kulgi berishdir. O'yin-kulgi va bayramlarni o'tkazishning yana bir muhim jihati - bu aqliy rivojlanish va bolalarning ma'lum mahoratini shakllantirishdir. Axir, bolalar bu dunyoni o'yin va kulgili his qilishadi va axloqiy ta'limotlar va zerikarli hikoyalar bolalar rivojlanishi uchun hech qanday yordam bermaydi.

Bolalar bog'chasida bolalarning o'yin-kulgi turlari asosiy turlarga bo'linadi:

Kundalik dastur;

Dam olish stsenariyalari.

Shu bilan birga, bolalar bog'chasi o'qituvchisi faoliyatining ikkala shakli guruh faoliyatining ajralmas qismi bo'lib, ular to'g'ri tashkil etilgan holda bolalar taraqqiyotiga katta hissa qo'shadi.

BOLALAR BOG'CHASIDA FAOLIYAT TURLARI

Bolalar bog'chasidagi tadbirlar juda xilma-xil bo'lishi mumkin:

- 1) Bolalar bog'chasida kundalik bolalar o'yin-kulgisi.
- 2) dam olish.
- 3) anik bayramlar.
- 4) Musiqiy va badiiy faoliyat.

Ko'pincha, amaliyotga ko'ra, musiqa direktori, jismoniy tarbiya o'qituvchisi va o'qituvchilari faqat bayramlarga tayyorgarlik ko'rishadi. Ular ssenariy tayyorlaydilar, rollarni berib, ularni bolalar bilan o'rganadilar. Sentyabr oyida guruh kuz yoki yig'im-terim bayramiga tayyorgarlik ko'rmoqda. Bolalar bog'chasida o'tkaziladigan barcha ko'ngilochar tadbirlar Yangi yilga tayyorgarlik ko'rishga, so'ngra sakkizinchi marotaba va boshqalarga qisqartirildi.

Tabiiyki, bayramlar, matnlar va ularga tayyorgarlik bolalar jamoasining hayotining muhim qismidir. Shuning uchun o'qituvchi ishi har xil bo'lishi kerak va dam olish stsenariylari bolalarning uzoq va og'riqli tayyorgarliklari yo'qligi uchun o'ylab topiladi.

Dam olish turlari

Bolalar bog'chasida dam olish ham faol va passiv bo'lishi mumkin. Passiv dam olish quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Umumiy tabiatning muskullu yengilligi (uyqu, tasodifiy suhbat);

Suratlar, tabiat, chiroyli narsalar haqida o'ylash;

Oddiy suhbatlar.

Dam olish ham faol xususiyatga ega bo'lishi mumkin:

Gimnastika mashqlari;

Bolalar bog'chasining hovlisida ishlash;

Ochiq o'yinlar.

Dam olishning asosiy mohiyati shundaki, u o'z faoliyatining turini mustaqil ravishda tanlashi, o'z istaklarini va ehtiyojlarini o'z manfaatlariga muvofiq amalga oshirishi kerak.

BOLALAR BOG'CHASIDA BAYRAM VA KO'NGIL OCHISH SSENARI

Bolalar bog'chasida o'yin-kulgi mavzusi:

- 1) Uy-joy: hosil bayrami, Yangi yil bayrami, bolalarning maktabga chiqarilishi.
- 2) Jamoa: 8 mart, G'alaba kuni, Pasxa bayrami.
- 3) Mavsumiy: kuzda, qish kunlarini, qushlar kunini, yozgi ta'tilni ko'rish.

Bolalar bog'chasidagi eng keng tarqalgan bayramlardan biri - " Oltin Kuz bayrami". Misol uchun, "Kuz shovqinli mehmon to'pi o'zi", uning tayyorlashga quyidagilar kiradi:

Matn materiallari va musiqiy qo'shiqlarni tanlash;

Senariy ishlab chiqish;

Dam olish uchun matn va qo'shiqlarni o'rganish;

Bolalarni oldindan tayyorlang: kuzning belgilarini va qish uchun kuzda qanday qilib hayvonlarni tayyorlashni tushuntiring;

Xonani havo bezaklari, plakatlar bilan bezatish;

Bolalar uchun liboslar va boshqa xususiyatlarni tayyorlash.

Belgilar: etakchi, qo'ziqorin, quyon, chanterelle, ayiq, tit, qushlar, shuningdek sabzavotlar: sarimsoq, pomidor, sabzi, karam, bodring va boshqalar.

Musiqqa tovushi ostida bolalar zalga kirib, yarim doira bo'lishadi. Taqdimotchi nutqini boshlaydi, keyin har bir sabzavot sabzavot haqida she'rlar aytadi. Shundan so'ng siz "Kuz keldi" qo'shig'ini, "Kema vinli" qo'shig'ini va kuz mavzusiga bag'ishlangan boshqa qo'shiqlarni kuylashingiz mumkin.

BOLALAR BOG'CHASIDA KUZGI TA'TIL VA O'YIN-KULGI

Kuz yomg'irli mavsumdir, ammo bolalar bog'chasi bolalari uchun emas, chunki pedagoglar bolalar bog'chasida bolalar uchun eng qiziqarli va qiziqarli o'yin-kulgi stsensariylarini topishga harakat qilishadi.

Shunday qilib, musiqiy teatr tomoshasi "Ko'ngilni kuzga aylaning". Bunday ko'ngilocharlarning asosiy belgisi: kuz, sabzavot, sincap, quyon, ayiq, mushuk, qush. Kuz va etakchi o'rni kattalar tomonidan amalga oshiriladi, qolganlari esa eski guruhlarining farzandlari.

Oyatlardagi bolalar kuzni so'rashadi, nega u sovuq kechalar bilan tez-tez yomg'ir bilan kelgan? Nima uchun kuz juda xushbo'y va issiq yozni oldi? "Qishda yaxshiroq bo'lardi!" Kuz, o'z navbatida, bolaning talabini bajarishga va ularga qor bardoshlarini berishga harakat qiladi va u juda baxtli bo'lgan mamlakatlarga boradi.

Keyin barcha bolalar daraxtlar, sincaplar, qushlar, qushlar va sabzavotlar kabi musiqaga chiqadi. Ular nima bo'layotganini tushunmaydilar, chunki daraxtlar barglarini tashlash uchun vaqt topa olmadilar, mo'ynali kiyimlarini almashtirish uchun quyonlar bor

edi va ular qordan qora paltolarda yashira olmaydilar, chunki ular bo'rdan qochib qutulolmadilar. Proteinlar uni to'kmasliklarini va qush uchun qo'ziqorinlar bilan to'ldirishga vaqtlari yo'qligini aytishadi. Va shunga o'xshab, Alyork tozalanishga boradi, u uyqudan uyg'onish uchun vaqt topolmasligi va o'rmondan qo'rqqan hayvonlarni kezib yurmasligi uchun u hayratda qoladi. Va qushlar janubdagi iliq hududlarga uchib ketish uchun vaqt topa olmagan va endi to'liq muzlatilgan. Sabzavotlar yozda shunchalik qattiq harakat qilardiki, ular ushlab turishdi, lekin faqat odamlar ularni to'plamadi. Hammasi birgalikda - hayvonlar, qushlar, sabzavotlar bolalarni kuzgacha olib kelishlarini so'rashadi, va bolalar uni qidirmoqdalar.

Bu erda kuz qayta qaytib keldi, lekin o'zi emas, balki sovg'alar bilan. U bir sabzavot va meva savatiga ega va bolalarga shirin shakar beradi.

YANGI YIL KO'NGILOCHAR SENARIYLARI

Yangi yil nafaqat bolalar uchun, balki ularning ota-onalari uchun ham eng sevimli bayram ekanligi ma'lum. Shuning uchun bu bayramni tashkil qilish har bir kishi uchun juda muhim va tayyorgarlik juda ko'p vaqtni oladi. Yangi yil o'yinlari uchun ssenariylar juda ko'p, masalan:

- "Santa Klaus, Qorqiz va butun dunyo bo'ylab sayohat". Bu hikoyaning qahramonlari - "Boba Yaga", "Santa Claus", "Qorqizma". Ularning roli kattalar tomonidan amalga oshiriladi. Harlequin, Malvina, Zolushka va boshqa bolalarning ertaklari qahramonlaridir.

Bolalar birinchi navbatda Yangi yil tabiatiga kiradilar. Bolalar "Yangi yil" deb nomlangan ajoyib bayram haqida she'rlar aytadilar. Rahbariyat barcha bolalarni Rojdestvo daraxti atrofida raqsga tushirishga chaqiradi va yashil Yangi yil go'zalligiga kelayotgan eng ezgu orzularni amalga oshiradi. Keyin bolalar daraxt haqidagi she'rlar yoki birgalikda qo'shiq aytishadi.

Qorqiz qiz chiqadi va qo'shiq ijro etadi. Keyin Ota Yoga paydo bo'lib, u Santa Klausni sehrlaydi. Unga ishonmaydigan bolalar va kattalar hammasi uni chaqiradi. Va nihoyat, barcha odamlarga sovg'alar beruvchi Santa Claus keladi. Bu bolalar uchun, ayniqsa, bunday sehrli dam olish kuni uchun eng muhimi.

BOLALAR BOG'CHASIDA BAHOR QUVONCHLARI

Bahor, hayotning hamma narsaga kelish vaqti. Biz voqealarni unutmasligimiz kerak. Masalan, bolalar bog'chasida «Qushlarning kuni» kabi bolalarning ko'ngilochar tadbirlarini

tashkil qilishingiz mumkin. Bunday holatda siz turli xil qushlar haqida jumboq va so'zlarni ishlatishingiz, qanotli do'stlaringiz tomonidan chop etiladigan turli tovushlarga o'xshash ovozni taqlid qilishingiz kerak. O'qituvchi chumchuq, bo'rilik, yog'ochdan yasalgan ziravor haqida: "chik-chirik, kar-kar, tuk-tuk" deb o'ylaydi.

Siz shuningdek, "Qushlar" deb nomlangan o'yin-kulgilarda bolalar o'ynashni taklif qilishingiz mumkin. Uning mohiyati shundaki, siz katta doira chizishingiz kerak - bu qushlar uchadigan samo. O'yin boshida har bir bola o'zi uchun bir sevimli qushni tanlaydi va bolalaridan biri tulkiga tasvirlanadi. Qushlarning bolalari aylana bo'ylab, bolalar o'rtasida tulki bor. Misol uchun, quchoq haqida qushlardan biri haqida bir she'rni aytganda, o'yinning boshida bo'lishni tanlagan kishi tezda aylana ichiga uchib, tulkining uni qo'lga olish uchun vaqti yo'q. O'yin oxirida, aylana qochib ketgan qushlar va tulkiga qaragan tirnoqlarga tushganlar arqonni yoki tayoqni tortib, raqobatlashadilar, ularning jamoasi g'alaba qozonadi.

Eng muhimi, bolalar bog'chasida bayram va ko'ngil ochish stsenariyalari yorqin va xilma-xil bo'lishi kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 30-sentabrdagi PQ-3305-son "O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi qarori.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 29-dekabrdagi PQ-2707-son "2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori.

3. O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalarga qo'yiladigan "Davlat talablari". 2018-yil 3-iyul, ro'yxat raqami 3032.

4. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligining 2018-yil 7-iyuldagi 4-sonli hay'at yig'ilishi qarori bilan tasdiqlangan va nashr etilgan dasturi.

5. Maktabgacha ta'lim muassasalarida qisqa muddatli guruhlar faoliyatini tashkil etishda tarbiyachilarni tayyorlash bo'yicha trening moduli. T.: 2017-y

6. "Bolangiz maktabga tayyormi?" O'zb Res. Xalq ta'limi vazirligi Respublika ta'lim markazi, Ma'rifat-Madadkor nashriyoti.